

عنوان مقاله:

تغییر ساختارهای لغت سازی و اصطلاح یابی از قرن چهارم تا هفتم با تکیه بر شاهنامه (دفتر سوم) و بوستان

محل انتشار:

فصلنامه متن پژوهی ادبی، دوره 17، شماره 55 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

امید مجد - استادیار دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

واژه سازی نیاز همیشگی زبان هاست و این نیاز با پیشرفت روزافزون علوم و فنون، بیشتر احساس می شود؛ زیرا به ازای یافته ها و مفاهیم نو باید لغات جدیدی خلق کرد و یا بار معنایی جدیدی به لغات افزود. یکی از امکانات زبان فارسی برای واژه سازی استفاده از ترکیب و اشتقاق بر اساس الگوهای مشخص صرفی است. از منابع مورد اعتماد برای استخراج الگوهای لغت سازی، متون زبان فارسی است؛ متونی که زاده ی اندیشه و ذوق بزرگانی چون فردوسی، نظامی، مولانا، سعدی و دیگران است. جایگاه فردوسی و سعدی در زبان و ادب فارسی بر کسی پوشیده نیست. دو شاعر زبانان بزرگ که فاصله ی ایشان با هم سه قرن است و در این مقاله، ساختارهای ترکیبی مشترک شاهنامه و بوستان را با چند مثال ذکر کرده ایم و سپس از معدودی از تفاوت ها نیز سخن گفته ایم. در مورد اشتقاق به دلیل محدودیت، تنها به بیان نکات حاصل از مقایسه ی این مقوله در دو متن پرداخته ایم. سپس از تفاوت های معنایی و جایگزینی کلمات سخن گفته ایم و در پایان، فراوانی بخشی از ساختارها را با نمودار نشان داده ایم.

کلمات کلیدی:

واژه سازی، شاهنامه، بوستان، ترکیب، اشتقاق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1407100>

